

Josef Brtek

In memoriam Hartwiga Rupperta

(1927 - 2003)

V pondělí 2. června 2003 zesnul ve svém domě č.p. 392 v Krásně pan. Hartwig Ruppert, vynikající člověk, jemuž zanedbané Krásno, dříve periferie Horního Slavkova, po r. 1989 vděčí za obnovu i zřízení mnoha místních atraktivit. S velkým úsilím vysekal a zpřístupnil zarostlou stezku při Dlouhé stoce

1994 slavnostně odhalil pomníček místnímu sochaři, keramikovi a řezbáři Willibaldu Russovi (1887-1974) v místě jeho krásenského ateliéru. Zajištěním exponátů ze SRN v létě 1994 též aktivně přispěl k uspořádání výstavy prací W. Russe na hradě Lokti, kterou ke 20. výročí jeho úmrtí inspiroval. Navázal tak na předválečné dílo svého otce Franze Josefa Rupperta, obchodníka textilem v Krásně č.p. 392 a člena i předsedy více tamních spolků, jenž byl mecenášem některých Russových krásenských prací.

Mnoho času a energie stálo Hartwiga Rupperta zajištění rekonstrukce milované

Reliéf na Ruppertově domě.

v okolí tamní rozhledny, s přáteli a příbuznými zrenovoval luční kapli P. Marie Sněžné (1990-91), opravil prvorepublikovou Lesní pobožnost (1992). V červenci 1993 se s vysídlenci z Krásna a Čisté podílel na zřízení pomníčku u bývalého náměstí armádou zbořeného městečka Čisté (Lauterbach Stadt, Litrbachy) i na vztyčení kříže na jeho zaniklém hřbitově. V červenci

"krásenské kremrole" - unikátní kamenné rozhledny s vnějším vřetenovým schodištěm, jež nemá v ČR obdoby a jejíž stavbu dle návrhu W. Russa ve 30. letech 20. věku jeho otec též podporoval. Zajistil rovněž obnovení křížku německým vojákům, pohřbeným na jaře 1945 u bečovské cesty, a na rok 2003 dojednal zřízení pomníčku vězenkyním - obětím pochodu smrti z jara 1945 na

katastru býv. Čisté.

Na tzv. Kreuzbergu u Krásna, kde jeho otec r. 1931 v čele místního Spolku věřících křesťanů zadal W. Russovi vytvořit sousoší s Ukřižovaným, Pannou Marií a dalšími světci, se Hartwig Ruppert s rodinou a přáteli zasloužili o jejich opravu i doplnění.

Protože rodný dům skladatele Josefa Labického (1802-1881), zakladatele karlovarského orchestru, v Krásnu byl zbořen, podnítil ke 200. výročí jeho narození zhotovení tzv. Labického lavičky s dirigentskou taktovkou v opěradle, osazené v červenci 2002 u tamního kostela. V něm nechal H. Ruppert opravit varhany a inspiroval tradici chrámových koncertů, doposledka také sháněl peníze i razítka na jeho opravu. Aby laxní úředníky přesvědčil, ukazoval jim dva snímky: krásenské náměstí s kostelem a bez (počítačově vymazaným).

Ptal se jich: "Umíte si představit náměstí bez dominanty? Tohle tu zbude, když kostel neopravíme a bude do něj dál zatékat." Hodlal též obnovit zašlou tradici poutí k tamní krásenské madoně o 2. červencové neděli, tzv. Chebské, kdy tam chodívali poutníci z celého Chebska. Červencové odhalování rozhledny či pomníčků bylo jeho navázáním na tuto tradici.

Podobně jako v případě mizerné dokumentace a formálně nevyjasněných majetkoprávních vztahů u rozhledny jež pomáhal řešit, měl i u chrámu sv. Kateřiny pozici těžkou: byl iniciativním soukromníkem, shánějícím finance na opravu kostela, nezapsaného v památkovém seznamu. V četných aktivitách, do nichž v první řadě zapojil své příbuzné a známé, dnes pokračuje jím založené občanské sdružení Rozhled, navazující na činnost Spolku přátel Dlouhé stoky, trvajících krátce v 90. letech 20. století, u jehož zrodu též stál. Jako

bývalý pracovník hornoslavkovské firmy Stannum byl též členem hornického spolku Barbora, kde se zajímal o zpřístupnění středověké štol Jeroným na katastru býv. Čisté.

Ve svých snahách učinit zanedbané "Krásno krásnější" zprvu nenalézal

Pomníček věnovaný W. Russovi v Krásnu.

pochopení místních lidí; kaplička, pomníčky i výhledové panorama na rozhledně byly terčí opakovaného vandalizmu. Nedal se však odradit, chodil, opravoval, přesvědčoval (i nevědomé byrokraty), kontroloval opravené, s nápady a projekty objížděl instituce. Svou srdečností bořil bariéry mezi lidmi, svým zápalem strhával, působil na okolí dobrým příkladem. Jeho činorodost a houževnatost inspirovaly. Spolupracoval se všemi lidmi dobré vůle: krásenskými, slavkovskými i odjinud, s muzejníky i regionalisty-amatéry, s vysídlenci v SRN, z nichž mnozí byli jeho příbuznými, spolužáky, přáteli a na zvelebení Krásna mu přispívali peněžními sbírkami.

Mezi svým 63. a nedožitým 77. rokem života vykonal Hartwig Ruppert pro zkrášení rodného Krásna obrovskou práci. Nelitoval úsilí a obětí, a to ani v době tragického finále života, kdy se o energii a čas na zvelebení městečka musel dělit se zákeřnou rakovinou. Pro nás všechny, kdo jsme s ním po léta spolupracovali na konkrétních dílčích

úkolech při naplňování jeho vizí rehabilitace krásenských a čisteckých památek, odešel mimořádný člověk, prostředník dorozumění mezi Čechy a Němci, svorník společného úsilí. Hřejivou vzpomínku, na jeho srdečnost a optimismus, na jeho cílevědomost, velkorysost, pracovní elán i obětavost a skromnost si navždy ponese v duších, Mnohým dal směr i příklad. Až v Krásnu příště staneme před jeho domem, v jehož průčelí se skví reliéf "Ave Maria" od W. Russa, pořízený jeho otcem, ve svém nitru vzdáme čest jeho světlé památce.

foto: J. Bartoš

J. Matějů

Nález jalovce obecného

(*Juniperus communis* L.)

ve východním cípu CHKO Slavkovský les

Během jedné jarní vycházky do přírody se mi podařilo objevit několik exemplářů jalovce obecného, a jak se později ukázalo, tato lokalita nebyla pracovníkům Správy CHKO Slavkovský les doposud známa. Vzhledem k tomu, že jalovec patří na území CHKO Slavkovský les k vzácným druhům dřevin značně ohroženým změnou hospodaření v krajině a nadměrným stavem zvěře, jedná se o zajímavý nález. V rámci celé republiky se jedná o ohrožený druh.

Lokalita se nachází na temeni znělcového hřbetu, který tvoří předěl mezi katastry Sedlečka a Šemnice. Tento hřbet je společně s Šemnickou skálou nejzápadnější výspou Doupských hor. Nadmořská výška lokality

je přibližně 500 m. Hřbet je pokryt mozaikou pravidelně kosených a spásaných luk a lesa. Lesní porost tvoří především borovice, smrk, bříza, dub a líska.

Na zmíněné lokalitě jsem celkem našel 5 jalovců, z nichž 4 rostou na hraně lesa, mezi, a zbylý jalovec v lese poblíž skalního výchozu. Největší exemplář dosahuje výšky 1,5 m, tři další měří okolo 0,8 m, nejmenší pak je jalovec poblíž skalky s pouhými 0,4 m. Vyjma největšího exempláře, který byl prorostlý šípem, mají všechny jalovce pravidelný kuželovitý tvar.

Z okolí jalovců jsem, za vydatné pomoci kolegy Jana Jirušky, odstranil překážející dřeviny a prořezal spodní větve stromů. Okolo největšího jalovce jsme po odstranění trnek a šípku postavili dřevěný oplůtek proti zvěři.

Podle pamětníků zde dříve rostlo jalovců větší množství a dokonce i pravidelně plodily, což se mi u nově objevených exemplářů zatím nepodařilo prokázat.

P. Řepa

Tetřívěk ve Slavkovském lese mizí

Mezi nejzajímavější obyvatele lesa patří bezesporu tetřívěk obecný. Nikdy nebylo snadné ho uvidět, je totiž velmi plachý, setkání s ním však vždy patří k neopakovatelným zážitkům. Jeho tok patřil k nejlepším představením, které nám les může poskytnout.

Ve Slavkovském lese byl vždycky hojný a tokaniště byla na mnoha místech. Jak však šel čas, tetřívku trvale ubývalo, další a další tokaniště byla opouštěna a na těch zbylých se objevovalo v toku stále méně kohoutků. Jestliže ještě před třiceti lety bylo pravidelných tokanišť hodně přes dvacet a počet kohoutků na nich překračoval i dvě stovky, o patnáct let později zbylo osazených